

Konstutövning i det offentliga rummet. Med anledning av inslag i Kulturnytt fredag 7 december

Dekret 349 om konstutövning i det offentliga rummet

Med anledning av inslag i Sveriges Radios Kulturnytt fredag 7 december

Att Sveriges Radio uppmärksammar en lag om kultur på avlägsna Kuba är intressant. Det gäller förändringar i regler från 1997 för vad som gäller handel med konstverk och kommersiell underhållning och konst i offentliga utrymmen. Det berör alltså inte privata gallerier, det berör inte vad som får skapas, utan vad som gäller på gator och torg.

Detta beskriver SR som "Ny lag begränsar konstnärer ytterligare på Kuba?". Redan rubriken är förledande.

SR uppmärksammar sällan eller aldrig mord och försvinnanden av oppositionella konstnärer eller journalister i länder som Mexiko, Colombia, Honduras, Chile eller Guatemala. I dessa länder sker detta ständigt, utan att SR tycker det är värt att rapportera. Men man månar tydligen om den konstnärliga friheten i Kuba. Ett land där medborgarnas tillgång till kultur kan mäta sig med vilket land i världen som helst. Oavsett om det gäller litteratur, konst, teater, balett, musik, dans eller opera. I Kuba är kulturen inte förbehållen några få, utan alla har tillgång till den. Att kulturen inte är en fråga för en liten självutnämnd elit beror på att det inte är marknaden och pengar som censurerar och styr, utan kulturen är till för hela folket.

Inte heller är det intressant för SR hur USA investerar mångmiljonbelopp varje år för att påverka det kubanska samhället. Det sker bland annat genom att erbjuda unga konstnärer stipendier och utbildning i USA, för att de sedan ska kunna agera som ledare och underminera Kubas politiska system. Man behöver inte vara undersökande journalist för att ta reda på detta, utan det räcker med att se USA:s offentliga budget. Att stormakten dessutom bedriver en rad hemliga projekt, utöver de offentliga påverkansprojekten, avslöjas med jämna mellanrum. Att påverka via kultur är ett viktigt vapen för USA. Inte för inte har länder som Frankrike sedan länge infört begränsningar för hur mycket USA-?kultur? som får förekomma i radio/TV.

Till råga på eländet anlitar Sveriges Radio den s.k. människorättsorganisationen CRD (Civil Right Defenders) och Erik Jennische som sakkunnig. Denne får oemotsagd uttala sig som någon slags oberoende expert. CRD är delvis USA-finansierat, vilket framgår av deras hemsida. (Om de plockat bort det så har jag en skärmdump). CRD har troget följt USA:s utrikespolitiska linje vad gäller Kuba och har varit emot varje uppmjukning. CRD har flera gånger uttalat sig mot EU:s position av dialog med Kuba. Jennische har skrivit instruktionsmanualer för hur den USA-finansierade oppositionen ska arbeta i Kuba, Jennische har varit på konferenser med exilkubanska terrorister och företrädare för USA-administrationen som öppet arbetar för att störta Kubas regering. Listan kan göras

mycket längre. Och denne person får breda ut sig i reportaget. ?Vilseledande?, kan man kalla det om man vill vara snäll.

Tillbaka till dekret 349: Lagen heter: ?Aktualisering av lag om Upphovsrätt och försäljning av konstnärliga varor och tjänster.? Det specificeras som ?Aktualisering och förtydligande ? i samråd med kulturarbetarförbundet ? av sedan 1997 gällande lagstiftning om upphovsrätt, upphandling och försäljning av konstnärliga varor och tjänster, riktad till anordnare av offentliga tillställningar, kommersiell verksamhet i offentliga utrymmen samt media.?

Jennische ljuger helt enkelt. Lagen omfattar alltså överhuvudtaget inte privata arrangemang, som han påstår. Den handlar enbart om det offentliga rummet. Det handlar inte heller om politisk censur utan det gäller i audiovisuella medier förbud mot ?användande, visande och spridande av pornografi, omotiverat främjande av våld, sexistiskt, vulgärt och obscen språk samt diskriminering på grund av hudfärg, kön, sexuell läggning, funktionshinder eller sådant som skadar mänsklig värdighet?. I Kuba behövs inga tillstånd för att måla eller skapa, det behövs heller inte för att ställa ut. Allt detta framgår klart och tydligt om man följer de diskussioner som varit i Kuba och vad Kulturministeriet sagt. Dekretet har, innan det antogs, diskuterats med konstnärer och artister.

Kuba har ända sedan revolutionen segrade 1959 satsat stort på kultur. En av de första åtgärderna var att utrota analfabetismen, en förutsättning för vidare demokrati och kulturupplevelser. Det socialistiska systemet har gjort kultur tillgängligt för alla. Att SR:s kulturprogram skulle göra ett reportage från Kuba som visar dess dynamiska, vibrerande och allestädes närvarande och pulserande kulturliv, tror jag tyvärr är otänkbart. Ingen skulle vara gladare än jag om det visar sig att jag har fel.

Ovanstående är skickat till Kulturnytt som svarar: "Tack för att du lyssnar och tack för den här infon!"

Zoltan Tiroler 181209